

MAKEDÓNIA FELEMELKEDÉSE

II. PHILIPPOSZ (KR.E. 359–336)

- belső rend megszilárdítása
- átszervezte hadseregét
- **makedón falanx:** korának legütőképesebb hadserege
- II. Philipposz egyre nagyobb befolyásra tett szert a görög világban
- céljává vált a városállamok függő helyzetbe hozása
- Ellenfele: Démoszthenész - ún. philippikákkal támadta a békepárti tábort, akik a poliszok összefogására Makedóniát vélték alkalmasnak.
- Makedónbarát tábor: Iszokratész
- Kr.e. 338. Khaironeia - Enyhe békefeltételek
- Kr.e. 337. pánhellén kongresszus Korinthosz
- a pánhellén szövetség az összgörög haderők főparancsnoka II. Philipposz
- merénylet áldozata lesz (Kr.e. 336-ban egyik testőre gyilkolja meg)
- a helyébe lépő húszéves fiának komoly erőfeszítéseket kell tennie a rend helyreállítására.

II. ALEXANDROSZ (KR.E. 336–323)

- azonnal megölette lehetséges vetélytársait
- gyors katonai akciók
- perzsaellenes összgörög szövetség
- Thébaiban felkelés a makedónok ellen - Nagy Sándor kegyetlenül megtorolja 6.000 ember kivégzésével, az életben maradtak rabszolgának eladásával, az épületek leromboltatásával). Csupán Pindarosz szülőházát hagyja épen.
- Kr.e. 335. 42.000 gyalogos, 6.100 lovas, 17.000 fős kíséretű serege (Kr.e. 334-ben) 20 nap alatt kelt át Európából Ázsiába. A hadsereget hajcsárok, fegyverhordozók, hordárok és szolgák hada kíséri. –és: tudósok!!!!
- Kr.e. 333. felszabadítja a kisázsiai ión városokat
- Isszoszi csata - III. Dareiosz el tud menekülni, felesége és lánya, valamint kincsei makedón fogságba, ill. tulajdonba kerülnek
- Kr.e. 333 Szíria és Egyiptom
- a Nílus deltájában megalapította Alexandriát
- Amon papjai az isten fiaként köszöntik, felveszi a fáraó címet
- A föníciai kikötővárosok elfoglalása – a földközi tengeri perzsa hajóhad is kezére került, elvágva ezzel a nagykirályt utánpótlásától
- Az Eufráteszen, majd a Tigrisen átkelve a sereg meghódítja Mezopotámiát (Kr.e. 331).
- Kr.e. 331-ben Gaugaméla ismét megütközött a perzsa nagykirály maradék seregével
- ismételt győzelem - a menekülő III. Dareioszt saját baktriai helytartója ölette meg – Alexandrosz: a Perzsa Birodalom uralkodója, Ázsia királya – ezen a címen uralkodott Ázsiában.
- Bevonult Babilonba és Szuzába, lefoglalta a perzsák aranykincsét
- Perszopoliszt – válaszul Athén egykori felégetésére – felgyújtatta, elpusztította.
- Kr.e. 330-ban folytatta útját Indiába
- Kr.e. 328-ban seregei elfoglalták az Indus völgyét (Kr.e. 327–325).
- Hadjáratát tovább akarta folytatni Kína meghódításával, de 10 éve úton lévő serege megtagadta az engedelmességet és visszafordulásra kényszerítette.

- Visszafelé a dél-iráni sivatagban 60 napos menetelés során seregének egynegyede szomjan halt, a többiek Kr.e. 325-ben megérkeztek Babilonba.
- Kr.e. 323-ban váratlanul, lázas betegségben hunyt el.

NAGY SÁNDOR BIRODALMA

- görög mintára szervezte meg birodalmát, perzsa elemekkel átszőve – perzsa tisztviselőket is megtartott
- Államszervezetében perzsa minta – tartományok makedón vagy görög helytartókkal
- 70 város alapítása (Alexandriák), görög telepésekkel;
- ezek a városok megtarthatták athéni mintájú demokráciájukat, a többit viszont korlátlan hatalommal kormányozta.
- Jól kiépített úthálózat és kereskedelem
- egységes fizetőeszköz
- ez kapcsolja össze a birodalmat
- Házassági politika: több perzsa királylányt vesz feleségül
- katonáit iráni nőkkel házasítja össze (Szuza, hatalmas esküvő, kb. 10.000 házaspár)
- A birodalom hivatalos nyelve a görög- Főváros Babilon.
- A hadseregbe perzsákat is felvesznek
- Halála után:
- Megkezdődik a birodalom hellenizációja (görögösödése), amely egészen Egyiptom római uralom alá kerüléséig (Kr.sz. 31) tart, egyes területeken Bizánc bukásáig (1453).